

ข้อมูลบุคคล

ชื่อ – สกุล

เรืออากาศตรีปัญญา เพ็ชรรัักษ์

อายุ

56 ปี

ที่อยู่

20/1 บ้านไร่กล้วย หมู่ 6 ตำบลโพกรวม อำเภอมือง จังหวัดสิงห์บุรี

ที่ตั้งแปลง

20/1 บ้านไร่กล้วย หมู่ 6 ตำบลโพกรวม อำเภอมือง จังหวัดสิงห์บุรี

สถานภาพ

สมรสกับนางศรีัญญา เพ็ชรรัักษ์ หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงาน
เกษตรจังหวัดสิงห์บุรี มีบุตร 2 คน คือนายน้ำเพชร เพ็ชรรัักษ์ จบการศึกษาระดับ
ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร และนายณฤชา เพ็ชรรัักษ์ กำลังศึกษาระดับ
ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี

ประวัติการทำงาน

อดีตข้าราชการที่ กองวิทยาการ กรมสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ทหารอากาศ
ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

ประสบการณ์

ประสบการณ์ในการทำงานภาคเกษตร ๑๐ ปี

ประธานกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ตำบลโพกรวม จังหวัดสิงห์บุรี

อาสาสมัคร GAP ของจังหวัดสิงห์บุรี

คณะกรรมการกลุ่ม PGS จังหวัดสิงห์บุรี

คณะกรรมการบริหารจัดการตลาดเกษตรกร

1. ความคิดริเริ่มและความพยายามฟันฝ่าอุปสรรค

เรืออากาศตรีบัญชา เพ็ชรรักษ์ หรือเพื่อนบ้านเรียกว่า “จำเเน่ง” เป็นชาวจังหวัดสิงห์บุรี จบการศึกษาระดับ มศ.3 แล้วเข้าศึกษาต่อโรงเรียนจำเเน่ง อติศเคย์รับราชการทหาร สังกัดกองทัพอากาศ กองวิทยากร กรมสื่อสาร อิเล็กทรอนิกส์ ทหารอากาศ ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จนกระทั่งปี พ.ศ. 2553 ได้ตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ เกษียณอายุราชการก่อนกำหนด เนื่องจากในระหว่างการรับราชการ ตั้งแต่ปี 2536 ต้องเดินทางไปกลับสิงห์บุรี – กทม. ทุกวัน ซึ่งต้องออกเดินทางแต่เช้าและกลับถึงบ้านดึก ทำให้รู้สึกเหนื่อยล้าและคิดว่าตนเองไม่มีเวลาได้อยู่ดูแลครอบครัว เท่าไหร่ จึงได้ตัดสินใจลาออกจากราชการ และผันตัวเองมาเป็นเกษตรกรอย่างเต็มตัว โดยในช่วงแรกก็ยังไม่ มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรมากนัก แต่ก็ได้ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชหลายชนิดแบบผสมผสานในแปลง เดียวกัน ซึ่งแต่เดิมก็มีการปลูกไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือนอยู่บ้างแล้ว หลังจากจากการศึกษาหาความรู้จากแหล่งวิชาการ ด้วยตนเอง การขอรับคำแนะนำจากหน่วยงานภาครัฐ จนสั่งสมประสบการณ์มากพอจึงตัดสินใจทำการเกษตรแบบ ผสมผสานทั้งปลูกพืชผักไม้ผลและเลี้ยงสัตว์ โดยการเลี้ยงสุกรขุน แม่พันธุ์สุกร เป็ด ไก่ ปลาและการปลูกพืชผักไม้ผล โดยเน้นการผลิตแบบปลอดภัยตามแนววิถีชีวิตแบบพอเพียง บนพื้นที่ 2 ไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่บ้านเกิดของตนเอง ณ บ้านไร่ กล้วย หมู่ 6 ตำบลโพธิ์รวม อำเภอมะนัง จังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งปัจจุบันพื้นที่แห่งนี้เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน และเผยแพร่ ข้อมูลในด้านต่างๆ ให้กับผู้ที่สนใจได้นำไปเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติมากมาย

1.1 แนวคิดในการทำงาน

การน้อมนำหลักคำสอนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลที่ ๙ มาปฏิบัติ โดยยึดหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง คือแนวคิดที่ เรืออากาศตรีบัญชา เพ็ชรรักษ์ นำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานและการดำเนินชีวิต จนถึงปัจจุบัน การที่ได้เดินลงไปหลังบ้านแล้วเห็นพืชผักเจริญเติบโตงอกงามและผลผลิตสามารถเก็บมาปรุงอาหาร รับประทานในครัวเรือนได้อย่างปลอดภัย มีเหลือก็แบ่งปันให้เพื่อนบ้าน ให้ญาติและสามารถขายเพื่อเป็นรายได้เสริม ให้กับครอบครัว และได้กลับมาอยู่ดูแลครอบครัวและมีเวลาอยู่กับครอบครัวมากขึ้นคือความสุข คือความภาคภูมิใจที่ เกิดขึ้นของ ร.ต.บัญชา รวมทั้งการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ด้วยหลักความ “พอประมาณ” คือทำได้พอประมาณตามกำลังแรงงานและพื้นที่ที่มีอยู่ ไม่ต้องไปจ้าง ไม่สร้างหนี้สิน ใช้จ่ายทุกอย่างด้วยความประหยัด ทำทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ทำ ส่วนที่เหลือก็แบ่งปันและขายเพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัวเพื่อให้สามารถ พึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคง

1.2 การพัฒนาตัวเอง

จากการรับราชการทหารมากกว่า 30 ปี และไม่มีความรู้ด้านการทำการเกษตร เมื่อเปลี่ยนมาเป็น เกษตรกรเต็มตัว เบื้องต้นได้เรียนรู้ ฝึกฝนเสริมสร้างประสบการณ์ทางด้านการเกษตร จากการค้นคว้าหาข้อมูลทาง วิชาการจากแหล่งต่าง ๆ เมื่อเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดและได้กลับมาอยู่บ้าน จึงเห็นว่าการปลูกผักแบบปลอดภัย สามารถขายได้ง่าย ผู้บริโภคมีความต้องการมาก โดยมีแนวความคิดว่าการปลูกผักนั้นไม่ว่าจะปลูกเพื่อบริโภคหรือปลูก เพื่อขายจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นสำคัญ เมื่อมีเวลามากขึ้นจึงเริ่มเรียนรู้อย่างจริงจังทั้งจากการเข้าร่วมอบรม ความรู้ในด้านต่างๆ กับทางหน่วยงานราชการ การไปศึกษาดูงาน และการศึกษา ค้นคว้าเรียนรู้ลงมือปฏิบัติจริงด้วย ตนเองทั้งหมด ตั้งแต่การเตรียมดิน การเลือกพันธุ์ การดูแลรักษา การใช้สารเคมี ตลอดจนการเก็บเกี่ยวผลผลิต และการ

เข้าสู่ระบบการผลิตตามมาตรฐานเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้า โดยในปี 2554 ได้สมัครเพื่อขอการรับรองมาตรฐานการผลิตพืชตามระบบ GAP กับสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 กรมวิชาการเกษตร มาอย่างต่อเนื่องจนปัจจุบันมีจำนวนพืชที่ขอการรับรอง ทั้งหมด จำนวน 12 ชนิดพืช

1.3 การประยุกต์และการบริหารจัดการใช้เทคโนโลยี

บนพื้นที่ จำนวน 2 ไร่ ที่ทำการเกษตรแบบผสมผสานนอกเหนือจากพื้นที่อยู่อาศัย และพื้นที่เลี้ยงสัตว์ ส่วนหนึ่งประมาณ 2 งาน มีการจัดสรรสำหรับผลิตพืชผักไม้ผลแบบผสมผสาน และผลิตตามมาตรฐาน GAP ซึ่งมีการบริหารจัดการอย่างเกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด จากแนวความคิดการปลูกพืชผักแบบการใช้วัสดุปลูกแทนการใช้ดิน โดยได้รูปแบบแนวความคิดมาจากโรงเรือนระบบปิด จึงดัดแปลงวิธีการเพาะปลูกพืชผักของตนเองตามทรัพยากรที่มีอยู่ โดยการปลูกพืชผักในวัสดุปลูกแทนการขุดดินยกร่อง แปลงปลูกพืชผักทำเป็นแปลงย่อย ๆ โดยใช้อิฐบล็อกวางกันเป็นบล็อก ขนาดแปลง กว้าง 1 เมตร ยาว 3 เมตร รวมประมาณ 45 แปลงย่อย มีลักษณะเป็นทั้งอยู่กับพื้น และยกสูงตามความเหมาะสมของพื้นที่ ทำโครงด้วยท่อพีวีซีมุงหลังคาด้วยพลาสติกกันฝน ช่วยลดปัญหาฤดูฝนที่มีฝนตกหนักมากเกินไป ซึ่งจะทำให้ผลผลิตเสียหายได้ ติดตั้งระบบการให้น้ำแบบสปริงเกอร์ วัสดุปลูกที่ใช้โดยการผสมเอง ประกอบไปด้วยขุยมะพร้าวและปุ๋ยหมัก เน้นการใช้วัสดุภายในฟาร์มเป็นหลัก ใช้ปุ๋ยคอก และใช้เทคโนโลยีการผลิตน้ำหมักชีวภาพสูตรต่าง ๆ การผลิตจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง การผลิตสารสกัดไล่แมลง การใช้เทคโนโลยีการใช้ไส้เดือนฝอยกำจัดแมลง โดยการขยายใช้เอง โดยกรมวิชาการเกษตรเป็นผู้สนับสนุนหัวเชื้อ และสนง.เกษตรจังหวัดสิงห์บุรี สนับสนุนชุดขยายไส้เดือนฝอย เป็นต้น

1.3 การแก้ปัญหาด้านการผลิต เศรษฐกิจและสังคม

ในด้านการผลิตในช่วงเริ่มแรกพืชผักที่ปลูกเพื่อจำหน่ายมีเพียง 2-3 ชนิด เช่น ชมจันทร์ มะละกอ กัลยาลีปมือนาง ต่อมาก็ได้พัฒนาผลผลิตสินค้าที่หลากหลายขึ้น ภายใต้แนวความคิดการผลิตพืชผักให้ปลอดภัย ตามมาตรฐาน GAP มีการวางแผนการปลูกพืชผักให้มีความเหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ และมีพืชผักหมุนเวียนตลอดทั้งปี ปัญหาสำคัญในระบบการผลิตพืชผักส่วนใหญ่คือปัญหาโรคและแมลงศัตรูพืช เช่นด้วงหมัดผัก เพลี้ยอ่อน ด้วงเต่าทอง แต่ก็สามารถบริหารจัดการได้โดยอาศัยวิธีการปลูกพืชแบบสลับและหมุนเวียน และการใช้สารชีวภัณฑ์ต่าง ๆ สำหรับผลผลิตที่ได้ในช่วงเริ่มแรกส่งขายให้กับพ่อค้าคนกลาง ซึ่งได้ราคารับซื้อไม่แน่นอนและไม่สูงนัก ทำให้ไม่สามารถกำหนดราคาเองได้ ต่อมาเมื่อมีการจัดตั้งตลาดเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรีขึ้นในปี 2556 จึงนำผลผลิตไปจำหน่ายด้วยตนเอง และเริ่มพัฒนางานวางแผนการผลิตให้ผลผลิตมีความหลากหลายมากขึ้นสอดคล้องกับความต้องการของลูกค้ามากขึ้น และได้

พัฒนาปรับปรุงยกระดับให้สินค้ามีความน่าเชื่อถือ จึงขอการรับรองแหล่งผลิต GAP พืชกับกรมวิชาการเกษตร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัยของสินค้า และได้ดำเนินการตามระบบอย่างต่อเนื่อง และยังเป็นแบบอย่างในการเผยแพร่ผลงาน และขยายผลไปสู่เกษตรกรรายอื่นๆ ในชุมชน

1.5 การบริหารจัดการที่ดี

พื้นที่ 2 ไร่ ของเรืออากาศตรีบัญชา เพ็ชรรักษ์ มีการบริหารจัดการที่ดี เป็นระบบ มีแผนการผลิต มีการใช้พื้นที่อย่างเกิดประโยชน์และคุ้มค่ามากที่สุด กิจกรรมภายในฟาร์มมีความเกี่ยวเนื่องและมีประโยชน์ต่อกัน มูลสัตว์ที่ได้จากการเลี้ยงสัตว์สามารถนำมาเป็นปุ๋ยเพิ่มแร่ธาตุอาหารให้กับต้นพืชในแปลง มีการจัดการของเสียที่เกิดจากการเลี้ยงสัตว์ มีบ่อบำบัดไม่ให้เกิดของเสียปนเปื้อนลงสู่แปลงเพาะปลูกและสิ่งแวดล้อม การเพาะปลูกพืชผักมีการวางแผนการผลิตเพื่อลดความเสี่ยงและเพื่อให้มีรายได้หมุนเวียนอย่างต่อเนื่อง

- **การบริหารจัดการด้านทรัพยากรดิน** เนื่องจากเป็นพื้นที่ราบ จึงไม่มีปัญหาด้านการพังทลายของดิน มีการจัดทำแปลงปลูกเป็นแปลงย่อย ๆ วัสดุปลูกที่มีส่วนผสมของปุ๋ยหมัก ขุยมะพร้าว ปุ๋ยคอกเช่น มูลสุกร และใช้จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง การรดน้ำหมักต่าง ๆ เช่น น้ำหมักกรหมี น้ำหมักหัวปลา ที่มีการเตรียมเองจากวัสดุภายในฟาร์ม รดน้ำทุกครั้งก่อนมีการเพาะปลูกพืช เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน พรอนดินปรับหน้าดินให้เรียบ คลุมด้วยฟางเพื่อรักษาความชื้น ก่อนย้ายกล้าผักลงปลูก

- **การบริหารจัดการด้านทรัพยากรน้ำ** น้ำที่ใช้ในระบบการผลิตพืชผัก มาจากระบบประปา ซึ่งมีเพียงพอต่อการใช้ในระบบการผลิตภายในฟาร์มตลอดทั้งปี และให้น้ำด้วยระบบสปริงเกอร์ที่มีประสิทธิภาพที่เพียงพอต่อความต้องการของต้นพืช มีการใช้ฟางคลุมผิวดินเพื่อรักษาความชื้นซึ่งช่วยลดการสูญเสียน้ำ และทำให้การให้น้ำมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- **การบริหารจัดการด้านแรงงาน** การพัฒนาพื้นที่โดยใช้หลักเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน จัดแบ่งพื้นที่ออกเป็นสัดส่วน กิจกรรมภายในฟาร์มประกอบไปด้วย 1.การเลี้ยงสัตว์ (เปิด ไก่ สุกร ปลา) 2.การปลูกพืชผักไม้ผลแบบผสมผสาน 3. การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ การทำสมุนไพรไล่แมลง เพื่อใช้ภายในฟาร์มซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ ร.ต.บัญชา และครอบครัวดำเนินการเองทั้งหมด ดังนั้นบนเนื้อที่ 2 ไร่ จึงเป็นการบริหารจัดการด้านแรงงาน โดยใช้แรงงานจากครัวเรือน 3 คน พ่อแม่ลูก โดยไม่มีการจ้างแรงงาน แต่สามารถบริหารจัดการกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในฟาร์มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- **การบริหารจัดการด้านการตลาด** เนื่องจากมีการวางแผนการผลิตที่ดี พืชผักผลไม้ที่ผลิตได้ตามระบบคุณภาพมาตรฐาน GAP สามารถผลิตได้หลากหลายชนิดเพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า สินค้าที่ผลิตได้มีคุณภาพ และมีความต่อเนื่องหมุนเวียนตลอดทั้งปี ผลผลิตที่ได้นำไปจำหน่ายด้วยตนเองเป็นประจำทุกวันเสาร์และอาทิตย์ ที่ตลาดเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งเป็นตลาดหลักในการจำหน่ายสินค้าพืชผักปลอดภัยของจังหวัดสิงห์บุรี การจำหน่ายสินค้าด้วยตนเองทำให้ไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง สามารถกำหนดราคาที่เหมาะสมได้ และสินค้าสด สะอาด ปลอดภัยส่งตรงถึงมือผู้บริโภคโดยตรง นอกจากนั้นยังมีการจำหน่ายผลผลิตให้กับลูกค้าที่มาซื้อผลผลิตที่ฟาร์มโดยตรง รวมทั้งการจำหน่ายผลผลิตจากการที่หน่วยงานของรัฐติดต่อให้ไปออกบูธต่างๆ ทำให้รายได้ที่ได้จากการจำหน่ายผลผลิตสร้างรายได้ให้กับครอบครัวโดยรวมเฉลี่ยประมาณ 10,000 – 12,000 บาทต่อเดือน

2. ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

ร.ต.บัญชา เพ็ชรรักษ์ ได้ปฏิบัติตามหลักวิชาการและข้อกำหนดต่างๆ ของระบบรับรองมาตรฐาน GAP อย่างเคร่งครัด มีการจัดการคุณภาพของการผลิตพืชผัก การใช้เครื่องมือการเกษตรที่เหมาะสมและเพียงพอ การจัดหาปัจจัยการผลิตจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ มีระบบควบคุมการผลิตพืชผักเพื่อให้ได้คุณภาพมาตรฐาน ปลอดภัยจากสารพิษ จึงได้รับการรับรองแหล่งผลิต GAP พืช จากกรมวิชาการเกษตร ในปี 2555 เป็นต้นมา และยังคงรักษามาตรฐานอย่างต่อเนื่อง โดยมีพืชที่ได้รับการรับรอง ดังนี้

ลำดับที่	ชนิดพืช	พื้นที่ (ไร่)	รหัสการรับรอง
1	กรีนโอ๊ค	0.008	กษ 03-9001-37376797313
2	ผักบุ้งจีน	0.008	กษ 03-9001-37376797368
3	มันเทศ	0.32	กษ 03-9001-37376797403
4	มะเขือเทศ	1.25	กษ 03-9001-37376797393
5	เรดโอ๊ค	0.008	กษ 03-9001-37376797313
6	กวางตุ้ง	0.012	กษ 03-9001-37376797301
7	ผักกาดขาว (ไดโตเกียว)	1.25	กษ 03-9001-37376797301
8	ดอกขมจันทร์	0.25	กษ 03-9001-37376797396
9	ผักโขมจีน	0.008	กษ 03-9001-37376797369
10	วอเตอร์เครส	0.931	กษ 03-9001-37376797301
11	มะนาว	0.1	กษ 03-9001-37376797398
12	กล้วยเล็บมือนาง	0.063	กษ 03-9001-37376797102

(2.1) การผลิตตามระบบคุณภาพ GAP เพื่อให้ได้คุณภาพมาตรฐานปลอดภัย ปลอดภัยพืช

(2.1.1) การจัดการสุขลักษณะสวน

- พื้นที่ปลูก ลักษณะพื้นที่ปลูกเป็นพื้นที่ราบ ไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน สารเคมี จุลินทรีย์และโลหะหนัก มีการจัดสรรพื้นที่กิจกรรมภายในฟาร์มแยกเป็นสัดส่วนชัดเจน มีการจัดทำแปลงผักเป็นแปลงย่อย ขนาด 1x3 เมตร บริเวณรอบๆ ปลูกไม้ผลต่าง ๆ เช่นกล้วยเล็บมือนาง มะละกอ ชมจันทร์ มีการจัดทำแปลง พื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูกมีเอกสารสิทธิ์เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- แหล่งน้ำ น้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิตมาจากน้ำปะปาระบบปิด นำมาใช้ในกระบวนการเพาะปลูกและการล้างผลผลิตก่อนจำหน่าย ซึ่งไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อน สารเคมี จุลินทรีย์ มีการให้น้ำพืชด้วยระบบสปริงเกอร์ โดยพิจารณาตามระยะเวลาและความต้องการของพืชผักแต่ละชนิด และตามความชื้นในดิน มีการจัดการน้ำเสียที่เกิดจากการใช้งาน น้ำทิ้งจากการห้องสุขา น้ำทิ้งต่างๆ จากกิจกรรมภายในฟาร์ม เช่นจากการเลี้ยงสุกร มีการสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียจากคอกสุกรไม่ให้ลงแปลงปลูกและสิ่งแวดล้อม

- การใช้สารเคมีและการเก็บรักษา เนื่องจากในฟาร์ม ไม่มีการใช้สารเคมี ในระบบการผลิตจึงไม่มีการจัดเก็บสารเคมี แต่มีการใช้สารชีวภัณฑ์ การปุ๋ยคอก น้ำหมักต่าง ๆ รวมทั้งสารปรับปรุงบำรุงดินอื่น ๆ ซึ่งปัจจัยการผลิตดังกล่าว มีสถานที่ผลิตและจัดเก็บแยกเป็นสัดส่วน ไม่ปนเปื้อนลงสู่สิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีป้ายชี้บ่งวันเวลาที่ผลิตชัดเจนและมีบันทึกส่วนผสมและปัจจัยที่ใช้ในการผลิตครบถ้วน

(2.1.2) การจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร

เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการเกษตร มีสถานที่เก็บรักษาที่เป็นสัดส่วน สะดวกและง่ายต่อการนำไปใช้งาน และเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน มีการบำรุงรักษา ซ่อมแซม และตรวจสอบอุปกรณ์และเครื่องมือก่อนการใช้งานให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

(2.1.3) การจัดการปัจจัยการผลิต

มีการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์จากแหล่งที่น่าเชื่อถือได้ สามารถตรวจสอบได้พร้อมทั้งมีการจดบันทึกแหล่งที่มาของปัจจัยการผลิต

(2.1.4) การปฏิบัติงานและควบคุมการผลิต

การปฏิบัติในแปลงปลูกจะมีการควบคุมการผลิตในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การปลูก การดูแลรักษาทั้งก่อนการเก็บเกี่ยว และหลัง การเก็บเกี่ยว การเก็บเกี่ยวผลผลิต การขนย้าย การพักผลผลิต การคัดแยก การบรรจุหีบห่อ การเก็บรักษา จนถึงการขนส่ง ซึ่งในทุกขั้นตอนจะปฏิบัติจะมีการควบคุมและปฏิบัติตามหลัก GAP

- การปลูก โดยใช้เมล็ดพันธุ์ที่ขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้อง มีการวางแผนการผลิต โดยกำหนดแผนให้มีผลผลิตสามารถเก็บขายได้ทุกสัปดาห์ อาทิตย์ ออกหมุนเวียนกันตลอดต่อเนื่องในรอบปี ซึ่งผักใบส่วนใหญ่ เช่น คะน้า กวางตุ้ง ผักบุ้ง ผักสลัด จะใช้เวลาเพาะกล้าประมาณ 7-10 วัน ก่อนย้ายลงแปลงปลูกและเก็บเกี่ยวที่อายุประมาณ 45 – 50 วัน การปลูกจะทยอยปลูกทุกสัปดาห์ และทุกครั้งจะไม่มีมีการปลูกซ้ำแปลงเดิม เช่น แปลงที่เคยปลูกผักบุ้งในครั้งต่อไปก็อาจปลูกผักสลัด และแปลงที่เคยปลูกสลัด ก็ปลูกพืชชนิดอื่น หมุนเวียนกันไป ส่วนไม้ผลชนิดอื่นๆ เช่น มะละกอ กล้วย ขมิ้นชัน ก็สามารถทยอยเก็บผลผลิต ได้เรื่อย ๆ เป็นต้น

- การให้น้ำ ให้น้ำด้วยระบบสปริงเกอร์ทุกวัน เช้า - เย็น

- การให้ปุ๋ย มีการปุ๋ยคอก จากมูลสัตว์ที่ผ่านกระบวนการย่อยสลายโดยสมบูรณ์ เช่น การนำมูลสุกรมาตากแดดให้แห้งทิ้งไว้ประมาณ 1 สัปดาห์ก่อนนำไปใช้กับแปลงพืชผัก เป็นต้น

- การกำจัดวัชพืช โดยใช้มือถอนและนำเศษซากวัชพืชไปทิ้งนอกแปลง

- การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน โดยการปลูกพืชหมุนเวียน การพักแปลง การใช้สารชีวภัณฑ์ เช่น ไตรโคเดอร์มา บาซิลลัส บิวเวอร์เรีย ไล่เดือนฝอยกำจัดแมลง

- การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลักการเก็บเกี่ยว เก็บเกี่ยวผลผลิตตามอายุการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม มีคุณภาพ มีคัดแยกผลผลิตที่ไม่ได้คุณภาพออก การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างถูกสุขลักษณะ อุปกรณ์ ภาชนะที่ใช้ในการเก็บเกี่ยว การบรรจุ มีการทำความสะอาด มีจุดคัดแยกผลผลิตที่สะอาด การขนส่งผลผลิตจากแปลงด้วยความระมัดระวังเพื่อไม่ให้ผลผลิตเสียหายและบอบช้ำ

(2.1.5) การบันทึกและควบคุมเอกสาร

มีบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงาน การจดบันทึกขั้นตอนการปฏิบัติงาน การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว การผลิตปุ๋ยหมัก การทำน้ำหมักต่างๆ แหล่งที่มาของปัจจัยการผลิตต่างๆ การจำหน่าย อย่างครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ทำให้สามารถทวนสอบข้อมูลการผลิตได้

(2.2) ความยั่งยืนและความต่อเนื่องในระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืช

ตั้งแต่ ร้อยตรีบัญชา เพ็ชรรักษ์ ลาออกจากงานประจำมาทำการเกษตร ก็ได้ทำอย่างเต็มกำลังความสามารถ และพัฒนาการผลิตให้มีคุณภาพมาตรฐาน และขอการรับรองอย่างต่อเนื่อง การทำการเกษตรเน้นการถือฤกษ์กันทั้งระบบนิเวศน์ ตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นมาจนปัจจุบัน เป็นระยะเวลากว่า 6 ปี บนพื้นที่บ้านเกิดของตนเอง มีการปลูกผักภายใต้ระบบ GAP โดยไม่ใช้สารเคมีเลย เน้นการวางแผน การบริหารจัดการที่ดี การปลูกสลับหมุนเวียนเพื่อลดการสะสมโรคและแมลง การใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช การใช้น้ำหมักและฮอร์โมนที่ผลิตเองในการบำรุงให้ต้นพืชเจริญเติบโต การปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้ปุ๋ยหมักเป็นหลัก ในขณะเดียวกันก็ได้มีการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง การทดสอบ ทดลอง ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง อันเป็นแนวทางในการนำไปสู่ความยั่งยืน

(2.3) การขยายผล สามารถเผยแพร่และเป็นแบบอย่างของส่วนรวมและเครือข่ายได้

1. เป็นแบบอย่างความสำเร็จของผลงานให้แก่เกษตรกรรายอื่นเพื่อศึกษาและนำไปปฏิบัติ
2. เป็นเกษตรกรต้นแบบโครงการหนึ่งไร่หนึ่งแสนของจังหวัดสิงห์บุรี
3. เป็นเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดสิงห์บุรี
4. เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของ ตำบลโพทรวม อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี
5. เป็นวิทยากรเพื่อบรรยายนำเสนอผลงานต่างๆ
6. เผยแพร่ผลงานผ่านสื่อต่างๆ อย่างกว้างขวางในระดับประเทศ

- นิตยสาร **ไม่ลองไม่รู้** ปีที่ 13 ฉบับที่ 139 ประจำเดือนกุมภาพันธ์ เรื่อง “พื้นที่ 2 ไร่ สู้วิถีเกษตรกรพอเพียงแบบ...จำเริญ”

น.ส.พ. กลสิกร ปีที่ 86 ฉบับที่ 1 มกราคม-กุมภาพันธ์ 2556 เรื่อง นำวิถีชีวิตด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

- นิตยสาร **มติชนบท เทคโนโลยีชาวบ้าน** ปีที่ 29 ฉบับที่ 643 เดือน พฤศจิกายน 2559 เรื่อง เกษตรผสมผสาน วิถีพอเพียง บนพื้นที่ 2 ไร่ ที่สิงห์บุรี

- นิตยสาร **สร้างเงินสร้างงาน** ปีที่ 9 ฉบับที่ 105 กุมภาพันธ์ 2556 ผลการดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง

- รายการ **เกษตรไทยไอดอล** ถ่ายทำรายการ ตอน “สวนผักรอบบ้าน” ออกอากาศเมื่อ 16 มกราคม 2560 ผ่านทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9
- รายการ **เรื่องเล่าชาวบ้าน** ถ่ายทำรายการ ตอน “ความสุขวิถีพอเพียงของอดีตทหารอากาศ” ออกอากาศเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2560 ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 5

3. ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

(3.1) เป็นผู้นำกลุ่มหรือชุมชน

- เป็นอาสาสมัคร GAP ของจังหวัดสิงห์บุรี มีหน้าที่ช่วยให้คำแนะนำเกษตรกรรายอื่น ๆ แทนเจ้าหน้าที่
- เป็นคณะกรรมการกลุ่ม PGS ของจังหวัดสิงห์บุรี และเป็นผู้ตรวจแปลงของกลุ่ม
- เป็นประธานกลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ตำบลโพธิ์รวม นำพาเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของตำบลโพธิ์รวม ประสานเชื่อมโยงกับภาคเอกชนในพื้นที่
- คณะกรรมการระดับตำบลโครงการไทยนิยมยั่งยืน
- เป็นคณะกรรมการบริหารจัดการตลาดเกษตรกร จังหวัดสิงห์บุรี
- เป็นตัวแทนเกษตรกรเข้าร่วมประชุมเพื่อขับเคลื่อนผักปลอดภัยเข้าจำหน่ายที่ Top plaza ของจังหวัดสิงห์บุรี

(3.2) การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

- เป็นสถานที่ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลโพธิ์รวม อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี
- เป็นสถานที่ศึกษาดูงานให้กับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เกษตรกร นิสิตนักศึกษา และผู้ที่สนใจเข้ามาเยี่ยมชม
- วิทยากรถ่ายทอดความรู้ โครงการไทยนิยมยั่งยืน
- วิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับสำนักงานเกษตรอำเภอเมือง ตามโครงการเสริมสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยจำนวน 9 ครั้ง

4. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การจัดการสุขลักษณะฟาร์มที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม โดยใช้วัสดุเหลือในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่นเศษผักใช้เป็นอาหารของไก่และหมู ต้นกล้วยในฟาร์มใช้เป็นอาหารเป็ดไก่ มูลเป็ด มูลไก่ใช้ทำปุ๋ยหมักเพื่อนำมาใช้ในฟาร์มของเสียที่เกิดจากการเลี้ยงสัตว์มีบ่อบำบัดและสามารถนำมาทำปุ๋ยชีวภาพ โดยไม่ปนเปื้อนลงสู่สิ่งแวดล้อมโดยรอบ

ระบบการผลิต เน้นการเกษตรกรรมและใช้สารชีวภัณฑ์ ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ไตรโคเดมาร์ บิวเวอร์เรีย ไล่เดือนฝอย ไม่มีการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดวัชพืช มีการปรับปรุงบำรุงดิน เช่นปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก นำหมัก จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง ในการเตรียมดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินก่อนปลูกพืช

ภาคผนวก

กิจกรรมภายในฟาร์ม

การเลี้ยงสัตว์

การปลูกพืชผักไม้ผล

การผลิตน้ำหมัก ปุ๋ยหมัก

การจำหน่ายผลผลิต

กิจกรรมการเสียดสีเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

เป็นอาสาสมัคร GAP ของจังหวัดสิงห์บุรี มีหน้าที่ช่วยให้คำแนะนำเกษตรกร แทนเจ้าหน้าที่

ประสานและพาเกษตรกรศึกษาดูงานเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี

เป็นทีมคณะกรรมการระดับตำบลโพธิ์กรวม
โครงการไทยนิยมยั่งยืน และเป็นวิทยากร

เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับสำนักงาน
เกษตรอำเภอเมือง ตามโครงการเสริมสร้าง
รายได้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย จำนวน ๙ ครั้ง

เป็นตัวแทนตลาดเกษตรกรเข้าร่วม
ประชุมขับเคลื่อนผักปลอดภัยเข้า
จำหน่ายที่ Top Plaza

ร่วมประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับ Smart Farmer ณ สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี

วิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร อำเภอเมือง และ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดลพบุรี ปี ๒๕๖๐

ปี ๒๕๖๑ ถ่ายทอดความรู้ ณ เทศบาลตำบลบางระจัน
เกษตรกร และนักเรียน จำนวน
๘๐ ราย

ปี ๒๕๖๑ ถ่ายทอดความรู้ ณ โรงเรียน
ท่าช้างวิทยาคม ครู นักเรียน จำนวน
๘๐ คน

การเป็นสถานที่เผยแพร่องค์ความรู้ โดยมีหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน นักศึกษา เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป
เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาดูงาน

ปี ๒๕๕๘ ผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี ลงพื้นที่ตามโครงการเยี่ยมบ้านยามเย็น

มิถุนายน ๒๕๖๑ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เขต ๒ ลงพื้นที่เยี่ยมเยียน

ปี ๒๕๖๑ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี
เยี่ยมชมแปลงต้นแบบการผลิตพืช
ปลอดภัย

ปี ๒๕๕๗ เกษตรในตำบลโพกรวมเข้ามา
อบรม จำนวน ๒๐๐ ราย

ปี ๒๕๖๐ เกษตรกรจากจังหวัดลำปาง จำนวน ๑๐ คน เข้ามาศึกษาดูงาน

ปี ๒๕๖๐ เกษตรกร จากทุกตำบลในจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน ๔๒ ราย เข้ามาศึกษาดูงาน

ปี ๒๕๖๐ เกษตรกรจากอำเภอดำรง
จังหวัดลพบุรี จำนวน ๘๐ ราย เข้ามาศึกษา
ดูงาน

ปี ๒๕๖๑ เกษตรกรจากจังหวัดระยองจำนวน ๙๐ ราย เข้ามาศึกษาดูงาน

ปี ๒๕๖๑ เกษตรกรจากอำเภอลำสนธิ
จังหวัดลพบุรี จำนวน ๔๐ ราย เข้ามาศึกษา
ดูงาน

ปี ๒๕๖๑ ชุมรมผู้สูงอายุจากจังหวัดพิจิตร จำนวน ๔๐ ราย เข้ามาศึกษาดูงาน

ปี ๒๕๖๑ เกษตรกรจากอำเภอท่าเรือ
จังหวัดอยุธยา จำนวน ๘๐ ราย เข้ามา
ศึกษาดูงาน

ปี ๒๕๖๑ เกษตรกรจาก จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๕๐ ราย เข้ามาศึกษาดูงาน

ปี ๒๕๖๑ นักศึกษาจากวิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยีสิงห์บุรี
จำนวน ๒ คน เข้ามาฝึกงาน

เครือข่ายเกษตรกรที่จำหน่ายสินค้าในตลาด
เกษตรกร เข้ามาแลกเปลี่ยน เรียนรู้้อย่าง
ต่อเนื่อง